

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی، درمانی استان اردبیل

زخم بستر

تهیه کننده:

واحد آموزش سلامت به بیمار و خانواده

1402

*منبع: زخم بستر - برونر سودارث

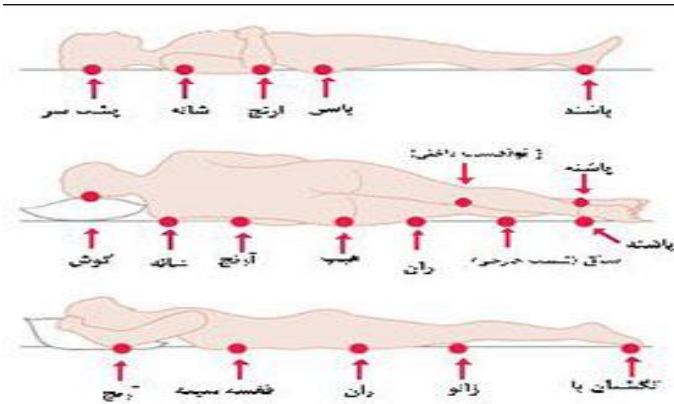
1

* زخم بستر چیست؟

- زخم بستر همان زخم فشاری است که به دلیل بی حرکتی طولانی مدت (می تواند 24 ساعت باشد) در بعضی نواحی بدن که در تماس با تخت خواب است ایجاد می شود. این زخم به علت کاهش خون رسانی محل ایجاد می شود.
- زخم بستر از یک قرمزی ساده در سطح پوست شروع شده و به سرعت گسترش می یابد به صورت زخم، تاول تا بافت های زیر پوست و استخوان بیمار پیشروی می کند.

*نواحی تحت فشار کجاها هستند؟

- مهم ترین نواحی تحت فشار شامل قوزک پا- پاشنه پا- زیر باسن- بین دو باسن- مهره های کمر- گردن- زیر آرنج- زیر کتف و لاله گوش می باشد.

2

*عوامل ایجاد زخم فشاری:

- خوابیدن طولانی مدت در یک وضعیت ثابت
- ساییدگی در صندلی یا بستر
- استفاده از لگن بیمار به طور نامناسب
- کشیدگی پوست با ملافه
- عدم تغذیه مناسب

*درجه 1: پوست شکننده یا پوسته پوسته

نیست ولی رنگ لگن به قرمز ارغوانی تغییر کرده است.

*درجه 2: کاهش قسمتی از ضخامت پوست

سبب درگیری پوست و زیر پوست و یا هر دو شده که به صورت تاول یا ساییدگی ظاهر می شود.

*درجه 3: کاهش تمام ضخامت پوست، منجر به

تخریب یا نکروز بافت زیرجلدی شده که می تواند به طرف پایین (داخل) پیشرفت کند.

*درجه 4: تخریب وسیع بافت همراه با نکروز

یا تخریب عضلات استخوان تاندون و مفاصل، زخم عمیق و حفره ایجاد می شود.

3

*** با رعایت موارد زیر پیشگیری از زخم فشاری بسیار آسان خواهد بود :**

- 1- سعی کنید بیمار را هر روز حمام کنید.
- 2- روزانه ملافه بیمار تعویض شود.
- 3- ملافه بیمار از جنس نخی و یا پنبه انتخاب شود.
- 4- در صورتی که ملافه بیمار خیس شد بلافاصله تعویض شود.
- 5- روکش پلاستیکی به طور مستقیم با بدن بیمار تماس نداشته باشد.
- 6- بعد از هر بار حمام کردن جهت جلوگیری از خشکی و حساس شدن پوست، بدن بیمار را می توانید با لوسیون بچه- روغن زیتون ماساژ دهید.
- 7- تغذیه مناسب
- 8- بررسی پوست بیمار به صورت روزانه انجام شود.

4

مواردی که باعث ایجاد زخم فشاری می شوند چیست؟

- 1- تشک نامناسب
- 2- ملافه خیس یا تاخورده
- 3- پوشش پلاستیکی زیر پای بیمار
- 4- عدم حمام کردن بیمار
- 5- تغییر وضعیت و ماساژ ندادن بیمار

5

علائم عفونی شدن :

دردناک شدن اطراف زخم، بدبو شدن- عفونت زرد یا سبز رنگ و تورم در اطراف زخم از علائم و نشانه های عفونی زخم بستر می باشند.

تب و گیجی- افزایش ضربان قلب و ضعف جسمانی از نشانه های پخش شدن عفونت در بدن می باشند. باید سریعاً به پزشک و مراکز درمانی مراجعه شود.

6